

De Digitale Fritessnijder: Een Analyse van de Spanning tussen Systeemlogica en Leefwereld bij de Vijftien Grootste Nederlandse Gemeenten

De hedendaagse gemeentelijke organisatie is een complex bouwwerk van afdelingen, processen en beleidskaders. In de kern van deze structuur bevindt zich een fundamentele paradox: terwijl de organisatie is ingericht op basis van interne specialisaties en efficiëntie—de zogenaamde systeemwereld—beweegt de burger zich in een integrale leefwereld. Deze spanning laat zich treffend illustreren door de metafoor van de fritessnijder. De burger benadert de gemeente met een 'aardappel': een ongevormde, integrale vraag, een probleem of een idee dat voortkomt uit de dagelijkse realiteit. Zodra deze aardappel echter de gemeentelijke organisatie binnengaat, wordt deze door de institutionele fritessnijder verwerkt tot uniforme 'frites'. De ambtenaar herkent de frites—de deelproducten zoals een vergunning, een subsidie of een melding—terwijl de burger nog steeds met die integrale aardappel in zijn hoofd zit. De digitalisering van de gemeentelijke dienstverlening heeft deze transformatie versneld en verstard. Waar persoonlijk contact vroeger fungeerde als een smeermiddel om de aardappel en de frites met elkaar te verzoenen, dwingt de gemeentelijke website de burger nu om zichzelf vooraf te sorteren in de beschikbare bakjes frites.

Het Demografisch en Bestuurlijk Kader van de Grootste Gemeenten

Om de omvang van deze uitdaging te begrijpen, is het noodzakelijk om te kijken naar de schaal waarop de vijftien grootste Nederlandse gemeenten opereren. Deze steden herbergen miljoenen inwoners en beheren miljardenbudgetten, wat de noodzaak voor een gestandaardiseerde digitale voordeur vanuit organisatorisch perspectief verklaart, maar de afstand tot de individuele leefwereld vergroot.¹

Gemeente	Aantal Inwoners (2024/2025)	Provincie	Officiële Website
Amsterdam	938.969	Noord-Holland	amsterdam.nl
Rotterdam	672.464	Zuid-Holland	rotterdam.nl

Den Haag	568.118	Zuid-Holland	denhaag.nl
Utrecht	376.982	Utrecht	utrecht.nl
Eindhoven	248.671	Noord-Brabant	eindhoven.nl
Groningen	243.663	Groningen	groningen.nl
Almere	231.921	Flevoland	almere.nl
Tilburg	230.837	Noord-Brabant	tilburg.nl
Breda	189.709	Noord-Brabant	breda.nl
Nijmegen	188.971	Gelderland	nijmegen.nl
Arnhem	171.225	Gelderland	arnhem.nl
Apeldoorn	169.119	Gelderland	apeldoorn.nl
Haarlem	168.981	Noord-Holland	haarlem.nl
Haarlemmermeer	166.543	Noord-Holland	haarlemmermeer.nl
Zaandstad	164.589	Noord-Holland	zaanstad.nl

1

Deze vijftien gemeenten vormen de voorhoede van de digitale transformatie in Nederland. De manier waarop zij hun 'aardappels' en 'frites' presenteren, zet de standaard voor de rest van het land. De analyse van hun websites onthult hoe diep de systeemlogica is doorgedrongen in de publieke interface.

De Anatomie van de Homepage: De Promotie van de Frites

De homepage van een grote gemeente fungeert als een etalage. De focus ligt hierbij bijna uitsluitend op de zogenaamde 'toptaken': de meest gevraagde, gestandaardiseerde

producten die de gemeente met minimale menselijke tussenkomst kan afhandelen. Dit zijn de frites die voluit worden aangeprezen, vaak ten koste van de integrale vraag.⁵

De Dominantie van Transactionele Dienstverlening

In steden als Rotterdam en Nijmegen worden onderwerpen als parkeren, afval en reisdocumenten als eerste getoond.⁶ De burger wordt hier direct aangesproken als een consument van administratieve diensten. In Rotterdam zijn de meest bezochte onderwerpen specifiek gericht op parkeervergunningen voor bezoekers en mantelzorgers, en de leegmomenten van afvalcontainers.⁶ Deze 'frites' zijn perfect gesneden: ze hebben een duidelijke begin- en einddatum, een vast tarief en een digitaal formulier. Voor de gemeente is dit efficiënt; voor de burger die een complexe vraag heeft over de leefbaarheid van zijn straat, is dit echter een barrière.

De Actualiteit als Zendinstrument

Naast de transactionele producten gebruiken gemeenten hun voorpagina voor het 'zenden' van informatie. Dit gebeurt vaak op basis van de prioriteiten van de organisatie. In Eindhoven en Utrecht was begin 2026 de gladheidbestrijding een prominent thema.⁵ In Den Haag wordt de begroting voor 2026—een bedrag van $\$B = 3,6 \times 10^9$ euro—gepresenteerd via de homepage, waarbij projecten zoals woningisolatie en laadpalen worden uitgelicht.⁹ Hoewel dit transparant is, blijft de vorm 'zenden': de gemeente bepaalt wat de burger moet weten over de plannen voor het komende jaar.

Gemeente	Belangrijkste 'Frites' op de Voorpagina	Focus (Zenden/Ontvangen)
Amsterdam	Toerisme, Paspoorten, Afval	Hybride: Informatief en Transactioneel
Rotterdam	Parkeren, Afval, Verhuizen	Sterk Ontvangen (Transactioneel)
Den Haag	Begroting, Parkeren, Wonen	Sterk Zenden (Beleidsmatig)
Eindhoven	Rijbewijs, Gladheid, Verkiezingen 2026	Balans tussen Zenden en Ontvangen
Tilburg	Referendum, Afvalkalender, Parkeren	Ontvangen (Interactief)

Haarlemmermeer	Verkeersveiligheid, Paspooten, Afval	Zenden (Toekomstvisies) en Ontvangen
----------------	---	---

5

Zenden versus Ontvangen: De Digitale Dialoog

De vraag of een website gericht is op zenden of ontvangen, raakt de kern van de burger-gemeente relatie. 'Zenden' staat voor de overheid die informeert, stuurt en regels stelt. 'Ontvangen' staat voor de overheid die luistert, vragen beantwoordt en behoeften faciliteert.

De Zendfunctie: Beleid en Projecten

Gemeenten zoals Den Haag en Haarlemmermeer investeren zwaar in de zendfunctie. Den Haag presenteert uitgebreide dossiers over de herinrichting van de omgeving rondom Den Haag Centraal, inclusief participatiemomenten die pas in de loop van 2026 gepland staan.¹³ Haarlemmermeer zendt informatie over de 'Mobiliteitsmonitor' en het 'Actieplan Verkeersveiligheid'.¹¹ Dit is een vorm van informatievoorziening waarbij de burger wordt geacht de plannen van de gemeente te consumeren. De 'aardappel' van de burger—bijvoorbeeld een onveilig gevoel in een specifieke straat—wordt hier ondergebracht in een groter beleidskader, waardoor de individuele urgentie soms verloren gaat.

De Ontvangstfunctie: Loketten en Portalen

De ontvangstfunctie is in de meeste grote gemeenten vertaald naar digitale loketten. 'Mijn Lokaal' in Rotterdam of 'Mijn Nijmegen' zijn portalen waar de burger zaken kan doorgeven.⁶ Eindhoven zet sterk in op "Regel het zelf online".⁵ Dit 'ontvangen' is echter beperkt tot de vragen die de gemeente verwacht. De echte uitdaging voor de ontvangstfunctie ligt bij het faciliteren van ongeplande interactie. In Utrecht wordt dit geprobeerd via WhatsApp, een kanaal dat veel dichter bij de leefwereld van de burger staat dan een officieel webformulier.⁷

De Rol van Buurten en Wijken: De Lokale Aardappel

Voor veel burgers is de gemeente niet het stadhuis, maar de eigen buurt. De mate waarin buurten een rol spelen op de gemeentelijke website, zegt veel over de bereidheid van de organisatie om de leefwereld serieus te nemen.

Gebiedsgericht Werken en Stadsdelen

Eindhoven en Tilburg hebben expliciete secties voor stadsdelen en wijken.⁵ In Eindhoven is informatie over wijken te vinden onder "Stadsdelen", waar specifieke lokale projecten zoals de nieuwbouw van scholen in Gestel worden vermeld.⁵ Tilburg hanteert een model van

'gebiedsgericht werken' en ontsluit 'bewonersbrieven' per buurt, waardoor inwoners direct kunnen zien wat er in hun directe omgeving speelt.¹⁰ Dit is een manier om de systeemwereld (het centrale beleid) te vertalen naar de leefwereld (de straat).

Buurtinitiatieven en Veiligheid

In Zaanstad spelen buurten een cruciale rol in de veiligheidsstrategie via 'Buurtappgroepen'.¹⁴ De gemeente faciliteert hier de eigen kracht van de buurt. In Tilburg wordt met het programma 'Verrijk je Wijk!' zelfs subsidie aangeboden voor bewoners die zelf hun straat of buurt socialer of veiliger willen maken.¹⁰ Hier wordt de 'aardappel' van de bewoner—een idee voor een buurtfeest of een opknappbeurt van een pleintje—actief ontvangen en ondersteund.

Gemeente	Aandacht voor Buurten/Wijken	Instrumenten
Eindhoven	Stadsdelen menu	Projecten per wijk ⁵
Tilburg	Gebiedsontwikkeling	Bewonersbrieven, 'Verrijk je Wijk!' ¹⁰
Nijmegen	Wijkindeling	Wijkregisseurs, Wijkplannen ⁸
Zaanstad	Buurt bestuurt	Buurtappgroepen, stickers ¹⁴
Apeldoorn	'Voor de buurt'	Dossiers energietransitie per wijk ¹⁵

5

De Vindbaarheid van de Gemeenteraad: De Bron van de Besluitvorming

De gemeenteraad is het hart van de lokale democratie, maar op veel websites is de raad weggestopt onder lagen van ambtelijke informatie. Voor de burger die invloed wil uitoefenen op de 'aardappel' in de raadszaal, is de vindbaarheid cruciaal.

De Raad als 'Achtergrondinformatie'

In steden als Utrecht, Almere en Arnhem is de gemeenteraad te vinden onder het kopje 'Bestuur en organisatie'.⁷ Dit suggereert dat de raad een onderdeel is van de machine, in

plaats van de aanstuurder ervan. In Eindhoven wordt de raad momenteel prominenter getoond, maar dit lijkt vooral ingegeven door de naderende verkiezingen van 2026.⁵ De burger moet vaak gericht zoeken om te begrijpen wie hem vertegenwoordigt.

Interactie met de Raad

Den Haag en Apeldoorn bieden meer directe ingangen tot de raad. In Den Haag wordt de 'griffie' als centraal contactpunt voor de raad gepresenteerd en is er informatie over 'Stad in de Raad', waarbij burgers kunnen inspreken.¹⁸ Apeldoorn heeft een menu voor de 'Politieke Markt', wat een meer dynamische en toegankelijke indruk maakt dan een statische lijst met raadsleden.¹⁵ Haarlemmermeer biedt zelfs een 'fractiespreekuur' en de mogelijkheid om als 'VIP-gast' de raad te ervaren.²⁰ Dit zijn pogingen om de drempel tussen de burger met zijn aardappel en de politicus met zijn beleidsfrites te verlagen.

Hulp bij Sorteren: Navigatie door de Systeemwereld

Omdat de gemeentelijke website vol staat met frites, heeft de burger hulp nodig om de juiste variant te vinden. De manier waarop een site deze hulp aanbiedt, bepaalt of de burger zich geholpen voelt of gefrustreerd raakt.

De Zoekbalk als Reddingsboei

Vrijwel elke gemeente, van Tilburg tot Groningen, plaatst een prominente zoekbalk op de homepage.⁸ Teksten als "Waarmee kunnen we u helpen?" (Tilburg) of "Ik ben op zoek naar" (Eindhoven) nodigen de burger uit om zijn eigen termen te gebruiken.⁵ De effectiviteit van deze zoekbalken hangt echter af van de achterliggende algoritmen: herkent het systeem de term 'kapotte stoep' als een 'melding openbare ruimte'?

Situationele Hulp en Dossiers

Een meer geavanceerde vorm van sortering is de situationele benadering. Rotterdam en Breda maken gebruik van 'situaties' zoals "U hebt geldzorgen" of "U gaat verbouwen".⁶ In plaats van de burger te dwingen een afdeling te kiezen, vraagt de gemeente naar de context van de vraag. Apeldoorn bundelt informatie in overzichtelijke 'dossiers', zoals over vluchtelingen of de energietransitie, wat helpt om de verschillende brokken frites weer tot een herkenbaar geheel te smeden.¹⁵

Contactmogelijkheden: De Barrière van de Afspraak

Vroeger kon een burger met zijn aardappel gewoon het gemeentehuis binnenlopen. Vandaag de dag is dat een stuk gecompliceerder. De fysieke toegang is in bijna alle grote gemeenten gereguleerd via een streng afsprakenregime.

De Afspraak als Voorwaarde

In Den Haag, Eindhoven en Zaanstad is langskomen zonder afspraak vrijwel onmogelijk.⁵ Haarlem vormt een zeldzame uitzondering met een beperkte vrije inloop voor bepaalde producten tussen 9.00 en 11.00 uur, maar waarschuwt voor wachttijden.²⁴ Deze 'afspraakcultuur' beschermt de systeemwereld tegen onverwachte pieken, maar sluit de burger uit die direct een mens wil spreken. De website fungeert hier als de uitsmijter: men moet eerst door de digitale fritessnijder om een fysieke plek te bemachtigen.

WhatsApp en Sociale Media

Om het gebrek aan fysieke inloop te compenseren, openen steeds meer gemeenten moderne kanalen. Utrecht en Tilburg zijn bereikbaar via WhatsApp, waarbij Tilburg een specifiek nummer (06-11 14 81 70) vermeldt voor dit contact.⁷ Zaanstad en Haarlemmermeer volgen dit voorbeeld.²³ Dit zijn kanalen die aansluiten bij de leefwereld van de burger, mits er daadwerkelijk een mens aan de andere kant zit die de aardappel herkent.

Gemeente	Telefoon	WhatsApp	Chat	Fysiek (zonder afspraak)
Rotterdam	14 010	Niet expliciet	Niet expliciet	Nee ⁶
Utrecht	14 030	06-24 92 76 65	Nee	Nee ⁷
Eindhoven	14 040	Nee	Ja	Nee ⁵
Tilburg	14 013	06-11 14 81 70	Virtuele assistent	Nee ¹⁰
Zaanstad	14 075	06-10 43 46 93	Nee	Nee ²³
Haarlem	14 023	Nee	Nee	Ja (9:00-11:00) ²⁴
Haarlemmermeer	0900 1852	06-14 46 17 28	Nee	Alleen ophalen ²⁶

De Noodzaak van Formulieren en de Melding zonder Categorie

Wanneer een burger meer informatie wil of een specifiek probleem heeft, stuit hij vaak op het digitale formulier. Dit is de ultieme manifestatie van de systeemwereld: als het niet in een veld past, bestaat het niet.

Formulieren voor alles

In Den Haag, Almere en Nijmegen is het contactformulier de standaard voor vragen waarvoor geen direct product bestaat.⁸ Dit dwingt de burger om zijn verhaal te structureren volgens de kaders van de gemeente. De vraag is of dit 'ontvangen' is, of het digitaliseren van de bureaucratische horde.

Meldingen in de Buitenruimte

De meest toegankelijke vorm van interactie is de melding over de openbare ruimte. Systemen zoals 'Fixi' (gebruikt in Tilburg) of de 'Zo Gemeld' app in Utrecht maken het heel makkelijk om iets door te geven waar 'geen frites van is' in de zin van een aanvraag.⁷ Men kan een foto maken en een locatie pinnen. Echter, dit werkt alleen voor fysieke gebreken. Een melding over 'sociale onveiligheid' of 'gebrek aan saamhorigheid'—echte aardappels uit de leefwereld—past vaak niet in deze apps.

Zaanstad biedt hier een opening door te stellen dat wie niet online wil melden, gewoon kan bellen met 14 075.²⁷ Haarlemmermeer geeft aan dat bij spoedgevallen buiten kantooruren hetzelfde algemene nummer kan worden gebeld, waarbij de burger wordt doorgeschakeld naar een berichtendienst.²⁸ Dit zijn de broodnodige menselijke ventielen in een verder volledig geautomatiseerd systeem.

De Casus van 2026: Begrotingen, Verkiezingen en Projecten

De websites van 2026 laten een interessante verschuiving zien in de 'zenders'-rol van de gemeente. De focus ligt op grote transitie die de leefwereld van de burger direct gaan raken, maar die nog steeds in systeemtaal worden gepresenteerd.

Den Haag: Investerings in de Stad

In de begrotingsplannen voor 2026 van Den Haag wordt \$3,6\$ miljard euro verdeeld.⁹ De prioriteiten liggen bij onderwijshuisvesting, laadpalen en woningisolatie. Voor de burger wordt dit vertaald naar concrete projecten, zoals de verbouwing van 'De Helena' tot een cultureel centrum.⁹ Hoewel dit positief is, blijft de communicatie hierover op de homepage

eenrichtingsverkeer: "Dit gaan wij voor u doen."

Haarlemmermeer: Veiligheid en Bereikbaarheid

Haarlemmermeer gebruikt de site om het 'Actieplan Verkeersveiligheid' te promoten, met een focus op slachtoffers onder jongeren en het aanleggen van doorfietsroutes.¹¹ Ook hier is de 'frites' duidelijk: fietspaden, smileyborden en educatie. De 'aardappel'—het gevoel van onveiligheid op weg naar school—wordt vertaald naar technische oplossingen die in 2026 worden gerealiseerd.

Zaanstad: De Evenementenkalender

Zaanstad toont een andere kant van de leefwereld door een uitgebreide evenementenkalender voor 2026 te publiceren, variërend van buurtfeesten in de Texelstraat tot het 'Snowbass Festival'.²⁹ Dit is een vorm van 'zenden' die veel dichterbij de vrije tijd en het plezier van de burger staat, maar nog steeds is opgesloten in een overzichtelijke lijst.

Analyse van de 'Fritessnijder' per Stad

Een vergelijking tussen de vijftien grootste gemeenten toont aan dat er verschillende strategieën zijn om met de aardappel-frites paradox om te gaan.

De Technocratische Aanpak: Rotterdam en Almere

In deze steden is de fritessnijder het scherpst. De websites zijn extreem efficiënt en gericht op transacties.⁶ Wie frites wil (een parkeervergunning of afvalmelding), wordt op zijn wenken bediend. Wie echter met een aardappel komt (een complexe zorgvraag of een innovatief idee), moet goed zoeken naar een ingang. De systeemwereld regeert hier via 'Mijn Locket' en strakke menu's.

De Participatieve Aanpak: Tilburg en Zaanstad

Deze gemeenten proberen de aardappel in zijn geheel te ontvangen. Door buurtinitiatieven te stimuleren en informele kanalen zoals WhatsApp en buurtapps te faciliteren, erkennen zij dat de leefwereld niet altijd in vakjes past.¹⁰ De website fungeert hier meer als een platform dan als een fritessnijder.

De Institutionele Aanpak: Den Haag en Haarlem

Hier is de afstand tussen burger en overheid het meest voelbaar. De contactmogelijkheden zijn formeel, de raad is weggestopt en de focus ligt op grote beleidsstukken.⁹ De 'frites' worden hier met een zekere statigheid gepresenteerd, wat de drempel voor de gewone burger kan verhogen.

Tweede-orde Insights: Wat de Data niet Direct Zegt

Wanneer men door de oogharen naar de vijftien grootste gemeentelijke websites kijkt, worden onderliggende trends zichtbaar die verder gaan dan de knoppen op de homepage.

De Erosie van de Publieke Ruimte

De transformatie van de gemeentelijke homepage naar een set van 'toptaken' heeft de digitale publieke ruimte verengd tot een transactieruimte. De gemeente als gemeenschap—waar gedebatteerd wordt, waar men elkaar ontmoet en waar de democratie bloeit—is op de meeste sites verdrongen naar de periferie. De burger wordt opgevoed als een consument van overheidsdiensten, niet als een mede-eigenaar van de stad.

De Onzichtbare Systeemwereld

Achter de vriendelijke zoekbalken en iconen van frites schuilt een enorme ambtelijke machine die steeds meer afhankelijk is van data en algoritmen. De noodzaak om alles in frites te snijden komt voort uit de behoefte van deze machine aan gestructureerde data. Een 'aardappel' kan niet door een algoritme worden verwerkt; frites wel. De digitalisering dwingt de burger dus om zich aan te passen aan de taal van de computer.

De Toegankelijkheidskloof

Terwijl de websites steeds mooier worden, wordt de fysieke toegang steeds moeilijker. De verplichte afspraak is een enorme barrière voor kwetsbare groepen. De 'frites' op de site zijn alleen toegankelijk voor wie over de juiste digitale fritessnijder (een smartphone, DigiD en internetvaardigheden) beschikt. Gemeenten als Utrecht proberen dit te ondervangen met fysieke servicepunten, maar de trend is duidelijk: digitaal is de norm, fysiek is de uitzondering.⁷

De Paradox van de Gemeenteraad

Het is opmerkelijk dat in een tijd waarin 'burgerparticipatie' een modewoord is, de gemeenteraad op veel sites zo moeilijk te vinden is. Dit wijst op een causale relatie tussen de professionalisering van de ambtelijke organisatie en de marginalisering van de politieke controle. De website wordt beheerd door de communicatieafdeling van het college (de fritesbakkers), niet door de raad (de aardappelbeoordelaars). Hierdoor ontstaat een beeld van een gemeente die 'werkt' voor de burger, maar niet noodzakelijkerwijs 'luistert' naar de burger via de democratische weg.

Conclusie: Van Fritessnijder naar Ontmoetingsplek

De analyse van de vijftien grootste gemeenten laat zien dat de digitalisering de kloof tussen systeemwereld en leefwereld eerder heeft vergroot dan verkleind. De websites zijn uitstekend

in het verkopen van frites: de gestandaardiseerde producten die de organisatie efficiënt maken. Maar voor de burger die met een aardappel in zijn hoofd zit, is de site vaak een doolhof van vakjes en formulieren.

Aanbevelingen voor een 'Aardappelvriendelijke' Website

Om de aansluiting bij de leefwereld te herstellen, zouden gemeenten de volgende principes kunnen hanteren:

1. **Stop met de uitsluitende focus op toptaken.** Maak ruimte op de homepage voor de buurt, voor de democratie en voor de niet-standaard vraag.
2. **Faciliteer de menselijke dialoog.** WhatsApp en chat zijn goede stappen, maar ze moeten leiden naar een mens die de vraag integraal kan behandelen, niet naar een volgend formulier.
3. **Breng de gemeenteraad naar voren.** Laat zien dat de frites het resultaat zijn van politieke keuzes waar de burger invloed op heeft.
4. **Herstel de vrije inloop.** Erken dat niet elke aardappel zich laat plannen in een tijdslot van tien minuten.
5. **Ontwerp vanuit de situatie, niet vanuit de afdeling.** Gebruik de leefwereld van de burger als vertrekpunt voor de navigatie.

De kunst van de gemeentelijke organisatie is niet om de beste fritessnijder te hebben, maar om de burger te helpen met zijn aardappel. De website van de toekomst zou niet alleen vol frites moeten staan, maar ook een plek moeten zijn waar de aardappel welkom is, gewaardeerd wordt en in zijn geheel kan worden besproken. Alleen dan sluit de indeling van de organisatie weer aan bij de leefwereld van de mensen voor wie zij bestaat.

Geciteerd werk

1. Nederlandse gemeenten met aantal inwoners 2025, doorzoekbaar - Webdesign Veldhoven, geopend op januari 6, 2026, <https://www.deimel.nl/statistieken/nederlandse-gemeenten-met-aantal-inwoners/>
2. Lijst van grootste gemeenten in Nederland - Wikipedia, geopend op januari 6, 2026, https://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_grootste_gemeenten_in_Nederland
3. Contactgegevens Gemeenten | Overheid.nl - Register van Overheidsorganisaties, geopend op januari 6, 2026, <https://organisaties.overheid.nl/gemeenten/>
4. Nederlandse gemeenten - 200 OK - Jules Ernst, geopend op januari 6, 2026, <https://www.200ok.nl/gemeenten/>
5. Gemeente Eindhoven: Home, geopend op januari 6, 2026, <https://www.eindhoven.nl/>
6. Home | rotterdam.nl, geopend op januari 6, 2026, <https://www.rotterdam.nl/>
7. www.utrecht.nl | gemeente Utrecht, geopend op januari 6, 2026, <https://www.utrecht.nl/>

8. Gemeente Nijmegen, geopend op januari 6, 2026, <https://www.nijmegen.nl/>
9. Begroting 2026: wat zijn de plannen voor volgend jaar? - Den Haag, geopend op januari 6, 2026, <https://www.denhaag.nl/nl/nieuws/begroting-2026-wat-zijn-de-plannen-voor-volgend-jaar/>
10. Gemeente Tilburg, geopend op januari 6, 2026, <https://www.tilburg.nl/>
11. Veel aandacht voor veiligheid in plannen verkeer en vervoer 2026 | InforMeer, geopend op januari 6, 2026, <https://haarlemmermeergemeente.nl/informeer-online/veel-aandacht-voor-veiligheid-in-plannen-verkeer-en-vervoer-2026>
12. Toekomstvisies - gemeente Haarlemmermeer, geopend op januari 6, 2026, <https://haarlemmermeergemeente.nl/toekomstvisies>
13. Project Toekomstplan voor Den Haag Centraal, geopend op januari 6, 2026, <https://projecten.denhaag.nl/project/plannen-voor-omgeving-den-haag-centraal/>
14. Buurt bestuurt - Gemeente Zaanstad, geopend op januari 6, 2026, <https://www.zaanstad.nl/direct-regelen/wonen-bouwen-en-omgeving/wonen-en-verhuizen/buurt-bestuurt-2/>
15. Gemeente Apeldoorn: Waarmee kunnen wij u helpen?, geopend op januari 6, 2026, <https://www.apeldoorn.nl/>
16. Gemeente Almere | Almere, geopend op januari 6, 2026, <https://www.almere.nl/>
17. Gemeente Arnhem: www.arnhem.nl, geopend op januari 6, 2026, <https://www.arnhem.nl/>
18. Contact met de gemeenteraad - Den Haag, geopend op januari 6, 2026, <https://www.denhaag.nl/nl/gemeenteraad/contact-met-de-gemeenteraad/>
19. Raad stemt in met begroting voor 2026 - Den Haag, geopend op januari 6, 2026, <https://www.denhaag.nl/nl/gemeenteraad/nieuws-gemeenteraad/raad-stemt-in-met-begroting-voor-2026/>
20. Uw invloed bij de raad - Gemeenteraad Haarlemmermeer, geopend op januari 6, 2026, https://gemeenteraad.haarlemmermeer.nl/over_de_raad/uw_invloed_bij_de_raad/
21. Gemeente Breda: Homepage, geopend op januari 6, 2026, <https://www.breda.nl/>
22. Contact met de gemeente - Den Haag, geopend op januari 6, 2026, <https://www.denhaag.nl/nl/contact-met-de-gemeente/>
23. Contact - Gemeente Zaanstad, geopend op januari 6, 2026, <https://www.zaanstad.nl/contact/>
24. Contact en openingstijden | Gemeente Haarlem, geopend op januari 6, 2026, <https://haarlem.nl/contact-en-openingstijden>
25. Contact | gemeente Haarlemmermeer, geopend op januari 6, 2026, <https://haarlemmermeergemeente.nl/contact>
26. Afspraak maken | gemeente Haarlemmermeer, geopend op januari 6, 2026, <https://haarlemmermeergemeente.nl/afspraak-maken>
27. Melding openbare ruimte - Gemeente Zaanstad, geopend op januari 6, 2026, <https://www.zaanstad.nl/direct-regelen/klacht-of-melding/melding-maken/melding-openbare-ruimte/>
28. Schade en overlast direct melden - gemeente Haarlemmermeer, geopend op

januari 6, 2026,

<https://haarlemmermeergemeente.nl/schade-en-overlast-direct-melden>

29. Evenementenkalender 2026 - Gemeente Zaanstad, geopend op januari 6, 2026,
<https://www.zaanstad.nl/direct-regelen/ondernemen/evenementen/evenementenkalender-2026/>
30. Gemeenteraad - Gemeente Haarlem, geopend op januari 6, 2026,
<https://haarlem.nl/gemeenteraad>